

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-05-88-A

Datum: 15. april 2013.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

U sastavu: sudija Patrick Robinson, predsjedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Andrésia Vaz
sudija Khalida Rachid Khan

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 15. aprila 2013.

TUŽILAC

protiv

VUJADINA POPOVIĆA
LJUBIŠE BEARE
DRAGE NIKOLIĆA
RADIVOJA MILETIĆA
VINKA PANDUREVIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO PRVOM I DRUGOM ZAHTJEVU RADIVOJA
MILETIĆA ZA PRIHVATANJE DODATNIH DOKAZA U
ŽALBENOM POSTUPKU NA OSNOVU PRAVILA 115**

Tužilaštvo:

g. Peter Kremer QC
gđa Helen Brady

Odbrana:

g. Zoran Živanović i gđa Mira Tapušković za g. Vujadina Popovića
g. John Ostojić za g. Ljubišu Bearu
gđa Jelena Nikolić i g. Stéphane Bourgon za g. Dragu Nikolića
gđa Natacha Fauveau Ivanović i g. Nenad Petrušić za g. Radivoja Miletića
g. Peter Haynes i g. Simon Davis za g. Vinka Pandurevića

1. Žalbeno vijeće Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Međunarodni sud) rješava po dva zahtjeva, koja je Radivoje Miletić (dalje u tekstu: Miletić) podnio 30. marta 2012., odnosno 7. maja 2012., i u kojima je zatražio prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹ Tužilaštvo je odgovorilo 26. aprila 2012., odnosno 6. juna 2012., i navelo da se protivi i jednom i drugom zahtjevu.² Miletić je podnio repliku 2. maja 2012., odnosno 11. juna 2012. godine.³

I. KONTEKST

2. Dana 10. juna 2010., Pretresno vijeće II Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pretresno vijeće) osudilo je Miletića, na osnovu člana 7(1) Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut), za počinjenje ubistva, progona i drugih nehumanih djela (prisilno premještanje) kao zločina protiv čovječnosti.⁴ Pretresno vijeće mu je izreklo kaznu zatvora u trajanju od 19 godina.⁵

3. Miletić je uložio žalbu na osuđujuće presude i kaznu.⁶ Svi podnesci vezani za Miletićevu žalbu podneseni su do 2. maja 2011. godine.⁷

4. Dana 12. maja 2011., Miletić je zatražio produženje roka za podnošenje zahtjeva za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 Pravilnika.⁸ Žalbeno vijeće je 1. juna 2011. njegov zahtjev, kao i zahtjeve drugih timova odbrane, odbilo "kao

¹ Zahtjev odbrane Radivoja Miletića za prihvatanje jednog dokumenta na osnovu pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima, 30. mart 2012. (javno, s javnim i povjerljivim dodacima) (prijevod na engleski podnesen je 11. aprila 2012.) (dalje u tekstu: Prvi zahtjev); Drugi zahtjev odbrane Radivoja Miletića za prihvatanje jednog dokumenta na osnovu pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima, 7. maj 2012. (javno, s javnim i povjerljivim dodacima) (prijevod na engleski podnesen je 11. juna 2012.) (dalje u tekstu: Drugi zahtjev).

² Odgovor tužilaštva na Zahtjev Radivoja Miletića na osnovu pravila 115, 26. april 2012. (javno, s javnim i povjerljivim dodacima) (dalje u tekstu: Prvi odgovor), par. 1, 11; Odgovor tužilaštva na Drugi zahtjev Radivoja Miletića na osnovu pravila 115, 6. juni 2012. (dalje u tekstu: Drugi odgovor), par. 1, 9.

³ Replika odbrane Radivoja Miletića na Odgovor tužilaštva od 26. aprila 2012. na Zahtjev od 30. marta 2012. na osnovu pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima, 2. maj 2012. (javno, s povjerljivim dodatkom) (prijevod na engleski podnesen je 11. juna 2012.) (dalje u tekstu: Prva replika); Replika odbrane Radivoja Miletića na Odgovor tužilaštva na Drugi zahtjev na osnovu pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima, 11. juni 2012. (prijevod na engleski podnesen je 21. juna 2012.) (dalje u tekstu: Druga replika).

⁴ *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-T, Presuda, 10. juni 2010. (javna redigovana verzija) (dalje u tekstu: Prvostepena presuda), str. 830.

⁵ Prvostepena presuda, str. 830.

⁶ Najava žalbe odbrane Radivoja Miletića, 8. septembar 2010. (prijevod na engleski podnesen je 24. septembra 2010.); Žalbeni podnesak Radivoja Miletića, 21. januar 2011. (povjerljivo; javna redigovana verzija podnesena je 18. aprila 2011.) (prijevod na engleski podnesen je 24. marta 2011.).

⁷ Odgovor tužilaštva na Miletićevu žalbu, 4. april 2011. (povjerljivo; javna redigovana verzija podnesena je 3. avgusta 2011.); Replika na Odgovor tužilaštva na Žalbeni podnesak Radivoja Miletića, 2. maj 2011. (povjerljivo; javna redigovana verzija podnesena je 7. jula 2011.) (prijevod na engleski podnesen je 30. maja 2011.).

⁸ Zahtjev odbrane Radivoja Miletića za produženje roka predviđenog pravilom 115 Pravilnika o postupku i dokazima, 12. maj 2011. (prijevod na engleski podnesen je 17. maja 2011.), par. 6, 14.

preuranjene, što n[ije] povlači[lo] gubitak prava na podnošenje zahtjeva za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku, pod uslovom da [podnosioci zahtjeva] u njima iznes[u] valjan razlog ili uvjerljiv[e] razlo[ge], zavisno od slučaja, za kasno dostavljanje zahtjeva u vezi s ponuđenim dokazima".⁹

II. MJERODAVNO PRAVO

5. Prema pravilu 115(A) Pravilnika, strana u postupku može podnijeti zahtjev da pred Žalbenim vijećem izvede dodatne dokaze. To mora biti učinjeno najkasnije 30 dana od datuma za podnošenje replike, osim ako se ne pokaže valjan razlog ili, po okončanju žalbenog pretresa, uvjerljivi razlozi za produženje tog roka.¹⁰

6. Da bi dodatni dokazi bili prihvatljivi na osnovu pravila 115 Pravilnika, podnositelj zahtjeva mora prvo pokazati da mu dodatni dokazi predloženi u žalbenom postupku nisu bili dostupni na suđenju ni u kom obliku ili da primjenom dužne revnosti nisu mogli biti otkriveni.¹¹ Dužnost podnosioca zahtjeva da postupa s dužnom revnošću podrazumijeva adekvatnu primjenu svih mehanizama zaštite i prinude koje predviđaju Statut i Pravilnik da bi se pred pretresno vijeće iznijeli dokazi u ime optuženog.¹² Od podnosioca zahtjeva se stoga očekuje da obavijesti pretresno vijeće o svim teškoćama s kojima se susreće u pribavljanju dotičnih dokaza.¹³

7. Podnositelj zahtjeva zatim mora pokazati da je dotični dokaz relevantan za neko suštinsko pitanje i da je vjerodostojan.¹⁴ Dokaz je relevantan ako se tiče zaključaka bitnih za osuđujuću presudu ili kaznu, u smislu da su ti zaključci bili ključni ili značajni za izricanje osuđujuće presude

⁹ Odluka po zahtjevima odbrane za produženje roka za podnošenje zahtjeva na osnovu pravila 115, 1. juni 2011. (dalje u tekstu: Odluka od 1. juna 2011.), par. 13.

¹⁰ V. takođe *Tužilac protiv Ante Gotovine i Mladena Markača*, predmet br. IT-06-90-A, javna redigovana verzija "Odluke po zahtjevima Ante Gotovine i Mladena Markača za uvrštanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku" od 21. juna 2012., 2. oktobar 2012. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012.), par. 6; Odluka po Zahtjevu Vujadina Popovića za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku na osnovu pravila 115, 20. oktobar 2011. (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011.), par. 6; Odluka od 1. juna 2011., par. 10.

¹¹ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 7; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 7.

¹² Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 7; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 7.

¹³ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 7; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 7.

¹⁴ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 8; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 8.

ili kazne.¹⁵ Dokaz je vjerodostojan ako se čini da mu se može razumno povjerovati ili se u njega pouzdati.¹⁶

8. Podnositac zahtjeva potom mora pokazati da je taj dokaz *mogao* uticati na zaključak o krivici, drugim riječima, dokaz mora biti takav da bi, uzet u kontekstu dokaza izvedenih na suđenju, mogao pokazati da je zaključak o krivici nedovoljno utemeljen.¹⁷ Odluka će se smatrati nedovoljno utemeljenom ako Žalbeno vijeće utvrdi da postoji realna mogućnost da je zaključak pretresnog vijeća o krivici mogao biti drukčiji da je novi dokaz bio prihvaćen.¹⁸

9. Ako je dokaz bio dostupan na suđenju ili je mogao biti pribavljen primjenom dužne revnosti, on još uvijek može biti prihvaćen u žalbenom postupku ako podnositac zahtjeva pokaže da bi izuzimanje dodatnog dokaza dovelo do neostvarenja pravde utoliko što bi taj dokaz, da je bio prihvaćen na suđenju, uticao na zaključak o krivici.¹⁹

10. U oba slučaja je na podnosiocu zahtjeva da precizno navede na koje se konkretnе činjenične zaključke pretresnog vijeća odnosi dodatni dokaz, kao i da, dovoljno jasno, navede kako je dodatni dokaz mogao uticati ili kako bi uticao na zaključak pretresnog vijeća o krivici.²⁰ Strana u postupku koja to ne učini izlaže se riziku da će predloženi dokaz biti odbačen bez detaljnog razmatranja.²¹

11. Najzad, važnost i mogući uticaj predloženog materijala ne smiju se ocjenjivati izolovano, nego u kontekstu dokaza izvedenih na suđenju.²²

---

¹⁵ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 8; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 8.

¹⁶ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 8; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 8.

¹⁷ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 9; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 9.

¹⁸ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 9; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 9.

¹⁹ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 10; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 10.

²⁰ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 11; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 11.

²¹ Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 11; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 11.

²² Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 12; Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 12.

III. DISKUSIJA

A. Argumentacija strana

1. Prvi zahtjev

12. U Prvom zahtjevu, Miletić traži da se kao dodatni dokaz u žalbenom postupku prihvate bilješke koje je Manojlo Milovanović (dalje u tekstu: Milovanović) sačinio u vezi sa svojim sastankom s Radovanom Karadžićem (dalje u tekstu: Karadžić), održanim 16. marta 1995. (dalje u tekstu: Milovanovićeve bilješke).²³ On tvrdi da mu Milovanovićeve bilješke nisu bile dostupne u vrijeme suđenja, da je za njihovo postojanje saznao tek tokom Milovanovićevog svjedočenja u predmetu *Karadžić*²⁴ i da ih je Sekretarijat Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Sekretarijat) objelodanio, na njegov zahtjev, tek 24. marta 2012. godine.²⁵ Prema njegovoj daljoj tvrdnji, Milovanovićeve bilješke nisu mogle biti pribavljene niti otkrivene primjenom dužne revnosti prije nego što su objelodanjene jer su predočene tek tokom Milovanovićevog svjedočenja na suđenju u predmetu *Karadžić*.²⁶ On tvrdi da je tužilaštvo imalo Milovanovićeve bilješke najkasnije od februara 2012., ali da ih nije objelodanilo odbrani.²⁷

13. Miletić tvrdi da su Milovanovićeve bilješke relevantne za zaključke Pretresnog vijeća o njegovoj ulozi u izradi Direktive br. 7,²⁸ koja čini "okosnicu optužnice podignute protiv [njega] i osnovu na kojoj počiva njegova osuđujuća presuda".²⁹ Prema njegovoj tvrdnji, Milovanovićeve bilješke se tiču njegovih žalbenih osnova 10.1 i 10.2 jer pokazuju da on nije bio uključen u završnu fazu izrade Direktive br. 7 i da je zadatak izrade njene konačne verzije povjeren Karadžiću i Milovanoviću na sastanku održanom 16. marta 1995. godine.³⁰ Miletić konkretno tvrdi da Milovanovićeve bilješke nesumnjivo pokazuju: (i) da je Milovanović učestvovao u izradi Direktive br. 7;³¹ (ii) zašto ta direktiva, koji nosi datum 8. mart 1995., nije bila proslijeđena potčinjenim jedinicama prije 17. marta 1995.; i (iii) zašto Miletić nije proslijedio direktivu potčinjenim jedinicama.³² Miletić takođe tvrdi da se Milovanovićeve bilješke tiču njegove dvadesete žalbene

²³ Prvi zahtjev, par. 6, 12-15, 50, Dodatak 1.

²⁴ Prvi zahtjev, par. 18, 21. Miletić govori o Milovanovićevom svjedočenju na suđenju u predmetu *Karadžić* 28.-29. februara 2012., te 1. i 5. marta 2012. godine. V. Prvi zahtjev, fuznota 21.

²⁵ Prvi zahtjev, par. 19-20, 22.

²⁶ Prvi zahtjev, par. 21-22.

²⁷ Prvi zahtjev, par. 20.

²⁸ Prvi zahtjev, par. 26-30.

²⁹ Prvi zahtjev, par. 30. V. takođe Prvi zahtjev, par. 31.

³⁰ Prvi zahtjev, par. 15-16, 29-30, 35, 40, 44.

³¹ Prvi zahtjev, par. 29, 38-39; Prva replika, par. 18, 23-24.

³² Prvi zahtjev, par. 29.

osnove, u okviru koje se iznosi prigovor u vezi s Milovanovićevom vjerodostojnošću, jer pokazuju da svjedočenje tog svjedoka na njegovom suđenju nije bilo pouzdano.³³

14. Prema Miletićevoj tvrdnji, Milovanovićeve bilješke su mogle uticati na zaključke Pretresnog vijeća i promijeniti ishod suđenja jer, kako navodi, pokazuju da je zadatak pripreme konačne verzije Direktive br. 7 povjeren Milovanoviću i da nije bilo razloga da i Miletić bude s njom upoznat.³⁴ Miletić konkretno tvrdi da bi zaključak Pretresnog vijeća da je Miletić bio dobro upoznat s konačnom verzijom Direktive br. 7, uključujući dijelove u kojima se iznosi zločinački cilj prisilnog uklanjanja bosanskih Muslimana iz enklava, bio drukčiji da je Vijeće imalo na raspolaganju Milovanovićeve bilješke.³⁵ Pretresno vijeće, kako tvrdi Miletić, nije uzelo u obzir Milovanovićevu ulogu u izradi Direktive br. 7 i svoje zaključke je zasnovalo na prepostavci da je Milovanović u relevantnom periodu bio odsutan iz Glavnog štaba Vojske Republike Srpske.³⁶ Prema njegovoj daljoj tvrdnji, iz Milovanovićevih bilježaka slijedi da se on 16. marta 1995. sastao s Karadžićem i "razgovarao o jednom dokumentu koji je izradio Glavni štab", zbog čega se sastanak "mogao ticati jedino Direktive br. 7".³⁷ Nапослјетку, Miletić tvrdi da je Pretresno vijeće svoje zaključke o njegovoj upoznatosti s konačnom verzijom Direktive br. 7 zasnovalo i na svjedočenju Ljubomira Obradovića (dalje u tekstu: Obradović) o tome da se taj dokument čuvao u jednoj kasi kojoj je Miletić imao pristup. Međutim, on tvrdi da su, pošto nisu predočeni nikakvi dokazi da je taj dokument stavljen u kasu u martu 1995. ili ranije, Milovanovićeve bilješke relevantnije za ocjenu njegove uloge u izradi Direktive br. 7 od Obradovićevog svjedočenja.³⁸

15. Tužilaštvo odgovara da Miletić nije ispunio uslove iz pravila 115 Pravilnika i da Žalbeno vijeće treba odbiti Prvi zahtjev.³⁹ Tužilaštvo konkretno tvrdi da su dokazi o sastanku od 16. marta 1995. sadržani u Milovanovićevim bilješkama mogli biti pribavljeni u vrijeme suđenja, tokom unakrsnog ispitivanja Milovanovića.⁴⁰

16. Tužilaštvo nadalje tvrdi da Milovanovićeve bilješke nisu mogle uticati i da ne bi uticale na zaključke Pretresnog vijeća o Miletićevoj centralnoj ulozi u izradi Direktive br. 7 i njegovim detaljnim saznanjima o njenom sadržaju, uključujući dijelove vezane za zločinački cilj.⁴¹ Tužilaštvo tvrdi da je Pretresno vijeće dobro znalo da su se Karadžić i Milovanović sastali 16. marta 1995. i da

³³ Prvi zahtjev, par. 17, 30, 44, 46.

³⁴ Prvi zahtjev, par. 33, 35, 40, 42.

³⁵ Prvi zahtjev, par. 32-33, 41-43.

³⁶ Prvi zahtjev, par. 34.

³⁷ Prvi zahtjev, par. 34; v. takođe Prva replika, par. 11-13.

³⁸ Prvi zahtjev, par. 36-37.

³⁹ Prvi odgovor, par. 1, 11.

⁴⁰ Prvi odgovor, par. 1-3.

⁴¹ Prvi odgovor, par. 1, 3-5.

je postupilo razumno kada je na osnovu dokaza zaključilo da je Miletić igrao centralnu ulogu u izradi Direktive br. 7.⁴² Prema daljoj tvrdnji tužilaštva, Milovanovićeve bilješke se ne kose sa zaključcima Pretresnog vijeća niti s dokazima na kojima su oni zasnovani.⁴³

17. Pored toga, tužilaštvo tvrdi da Milovanovićeve bilješke ne pokazuju da se na sastanku od 16. marta 1995. razgovaralo o Direktivi br. 7 niti da je ona na tom sastanku dovršena i da su Miletićeve tvrdnje o suprotnom nepotkrijepljene.⁴⁴ Tužilaštvo takođe tvrdi da, čak i da se na sastanku od 16. marta 1995. razgovaralo o Direktivi br. 7, Milovanovićeve bilješke nisu mogle uticati na zaključke Pretresnog vijeća jer je ono "ostavilo otvorenom" mogućnost da je to bio slučaj.⁴⁵

18. Naposljetku, tužilaštvo tvrdi da Miletić nije pokazao da bi Milovanovićeve bilješke mogле uticati na "opreznu ocjenu [koju je Pretresno vijeće donijelo] u vezi s Milovanovićevim svjedočenjem niti na razumnu odluku [Pretresnog vijeća] da se na njega osloni".⁴⁶ Što se tiče Miletićevih argumenata kojima se iznosi prigovor u vezi s oslanjanjem Pretresnog vijeća na Obradovićevo svjedočenje, tužilaštvo odgovara da je Vijeće postupilo razumno kada se – u kombinaciji s drugim dokazima – na njega oslonilo i da je Miletićeva sugestija da Direktiva br. 7 možda nije bila u njegovoj kasi 17. marta 1995. ili prije tog datuma spekulativna.⁴⁷

19. Miletić u replici tvrdi da Milovanovića tokom njegovog svjedočenja u maju i junu 2007. nije mogao ispitati o sastanku od 16. marta 1995. jer je za taj sastanak saznao tek u septembru 2008., kada je objelodanjen rokovnik u kojem je Karadžićeva sekretarica vodila evidenciju o njegovim sastancima.⁴⁸ Prema njegovoj daljoj tvrdnji, Obradović nije bio u Glavnom štabu u vrijeme sastavljanja Direktive br. 7 i nema saznanja o tome kada je ona sastavljena.⁴⁹

20. Miletić u replici takođe tvrdi da je Pretresno vijeće primilo na znanje da je 16. marta 1995. održan sastanak, ali da je zaključilo da ne raspolaže ničim na osnovu čega bi moglo zaključivati o samom sadržaju razgovora na tom sastanku.⁵⁰ Budući da Milovanovićeve bilješke potvrđuju da se na sastanku od 16. marta 1995., kojem Miletić nije prisustvovao, razgovaralo o Direktivi br. 7 i da

⁴² Prvi odgovor, par. 4, 8.

⁴³ Prvi odgovor, par. 4-5, 8.

⁴⁴ Prvi odgovor, par. 6-7.

⁴⁵ Prvi odgovor, par. 7.

⁴⁶ Prvi odgovor, par. 10.

⁴⁷ Prvi odgovor, par. 9. Tužilaštvo takođe tvrdi da argumente vezane za Obradovićevo svjedočenje treba odbaciti zbog toga što nije primjereno koristiti pravilo 115 za iznošenje argumenata koji su trebali biti izneseni u žalbenom podnesku. V. Prvi odgovor, par. 9.

⁴⁸ Prva replika, par. 6-8.

⁴⁹ Prva replika, par. 15.

⁵⁰ Prva replika, par. 20.

je ona na tom sastanku dovršena, te bilješke su, tvrdi Miletić, mogle i morale navesti Pretresno vijeće na to da donese drukčiju ocjenu o njegovoj ulozi u izradi Direktive br. 7.⁵¹ Prema njegovoj daljoj tvrdnji, Milovanovićeve bilješke su mogle i morale uticati na ocjenu koju je Pretresno vijeće donijelo u vezi s Milovanovićevim svjedočenjem.⁵²

2. Drugi zahtjev

21. U Drugom zahtjevu, Miletić traži da se kao dodatni dokaz u žalbenom postupku prihvati dopis Nevena Madeya, otpravnika poslova u Stalnoj misiji Republike Hrvatske pri Ujedinjenim narodima u Ženevi, sačinjen 19. jula 1995., koji sadrži informacije o sastanku Ministarskog vijeća EU i, što je važno, izjave Carla Bildta (dalje u tekstu: Bildt) o padu Srebrenice (dalje u tekstu: Dopis od 19. jula 1995.).⁵³ Prema Miletićevim riječima, Dopis od 19. jula 1995. tiče se njegovih žalbenih osnova 3.1, 3.3 i 3.4 jer pokazuje da u Direktivi br. 7 nije bio izložen plan za zauzimanje Srebrenice i da su vojne aktivnosti u rejonu Srebrenice u julu 1995. bile odgovor na napade Armije Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu: ABiH).⁵⁴ Miletić tvrdi da za Dopis od 19. jula 1995. nije znao sve dok mu tužilaštvo 20. aprila 2012. nije objelodanilo njegovu hrvatsku verziju i da je englesku verziju primio tek 26. aprila 2012. godine.⁵⁵ On tvrdi da mu Dopis od 19. jula 1995. nije bio dostupan u vrijeme suđenja jer su ga "hrvatske vlasti klasifikovale kao povjerljivi dokument"⁵⁶ i da je Drugi zahtjev podnio čim je primio englesku verziju tog dopisa.⁵⁷

22. Miletić tvrdi da je Dopis od 19. jula 1995. relevantan i pouzdan jer se tiče zauzimanja Srebrenice – ključne činjenice u predmetu protiv njega – i baca novo svjetlo na uzroke akcija koje su srpske snage u julu 1995. preduzele u istočnoj Bosni.⁵⁸ S obzirom na svoje porijeklo, tj. činjenicu da potiče iz države-članice Ujedinjenih nacija koja u dato vrijeme nije bila direktno zainteresovana za relevantne događaje, i s obzirom na to da ga je objelodanilo tužilaštvo, Dopis od 19. jula 1995. je, tvrdi Miletić, potpuno pouzdan.⁵⁹ Miletić takođe tvrdi da tužilaštvo time što je Dopis od 19. jula 1995. objelodanilo na osnovu pravila 68 Pravilnika prihvata da ga on vjerovatno potpuno ili djelimično oslobođa krivice ili da dovodi u pitanje dokaze tužilaštva.⁶⁰

---

⁵¹ Prva replika, par. 18-20.

⁵² Prva replika, par. 21-24.

⁵³ Drugi zahtjev, par. 6, 12-13, 41, Dodatak 1.

⁵⁴ Drugi zahtjev, par. 14-15, 27-28, 30-33, 38.

⁵⁵ Drugi zahtjev, par. 16-18.

⁵⁶ Drugi zahtjev, par. 17.

⁵⁷ Drugi zahtjev, par. 19-21, 39.

⁵⁸ Drugi zahtjev, par. 22, 26-28.

⁵⁹ Drugi zahtjev, par. 23-25.

⁶⁰ Drugi zahtjev, par. 26.

23. Miletić tvrdi da bi Dopis od 19. jula 1995. uticao na zaključke Pretresnog vijeća i promijenio ishod suđenja jer, kako navodi, pokazuje da se "odgovornost za pad Srebrenice može pripisati ofanzivnim akcijama ABiH",⁶¹ a ne izdavanju Direktive br. 7.⁶² Prema njegovoj daljoj tvrdnji, zaključci Pretresnog vijeća da je postojala veza između Direktive br. 7 i vojnih aktivnosti u rejonu enklava i da je u Direktivi br. 7 izložen plan za napad na enklave bili bi drukčiji da je Vijeće imalo na raspolaganju Dopis od 19. jula 1995.⁶³

24. Tužilaštvo odgovara da Drugi zahtjev treba odbiti jer Miletić nije ispunio uslove iz pravila 115 Pravilnika.⁶⁴ Prema tvrdnji tužilaštva, Dopis od 19. jula 1995. nije mogao uticati na zaključak o krivici.⁶⁵ Tužilaštvo konkretno tvrdi da su informacije sadržane u Dopisu od 19. jula 1995. neodređene, uopštene i repetitivne u odnosu na dokaze koje je Pretresno vijeće uzelo u obzir.⁶⁶ Tužilaštvo tvrdi da se ni iz čega ne vidi na kojoj osnovi počiva Bildtovo mišljenje da se "bosanski Srbi istinski zalažu za obustavu neprijateljstava".⁶⁷ Tužilaštvo nadalje tvrdi da, čak i ako se pretpostavi da Dopis od 19. jula 1995. tačno odražava tadašnje Bildtovo mišljenje, Miletić nije pokazao da je zaključak o krivici mogao biti drukčiji.⁶⁸ Tužilaštvo tvrdi da Miletić nije objasnio na koji način Bildtovo mišljenje dovodi u pitanje jasne formulacije iz Direktive br. 7 i da to mišljenje, u svakom slučaju, ne može poništiti mnogobrojne dokaze o postojanju zločinačkog plana koje je Pretresno vijeće prihvatio.⁶⁹ Tužilaštvo tvrdi da Pretresno vijeće zaključak o Miletićevoj krivici nije zasnovalo samo na odgovornosti koju on snosi s obzirom na svoju ulogu u izradi Direktive br. 7, nego na kumulativnoj ocjeni njegovih zasebnih djela i doprinosa udruženom zločinačkom poduhvatu u svim fazama njegove primjene.⁷⁰

25. Tužilaštvo takođe odgovara da puka činjenica da je Dopis od 19. jula 1995. objelodanilo u skladu sa svojom obavezom iz pravila 68(i) Pravilnika nije dokaz da prihvata informacije koje on sadrži ili da smatra da su one ekskulpatornog karaktera.⁷¹

26. Miletić u replici tvrdi da prihvatanje Dopisa od 19. jula 1995. ne traži zbog toga da pokaže da nije postojao napad na civilno stanovništvo Srebrenice, nego zato da pokaže da je postojala veza između vojnih akcija Srba i ofanzivnih akcija ABiH i da vojne akcije u rejonu Srebrenice nisu

⁶¹ Drugi zahtjev, par. 30.

⁶² Drugi zahtjev, par. 29-32, 39. V. takođe Drugi zahtjev, par. 27-28.

⁶³ Drugi zahtjev, par. 32-37.

⁶⁴ Drugi odgovor, par. 1, 9.

⁶⁵ Drugi odgovor, par. 1, 8.

⁶⁶ Drugi odgovor, par. 1, 4, 6.

⁶⁷ Drugi odgovor, par. 1. V. takođe Drugi odgovor, par. 4.

⁶⁸ Drugi odgovor, par. 3.

⁶⁹ Drugi odgovor, par. 7. V. takođe Drugi odgovor, par. 5.

⁷⁰ Drugi odgovor, par. 8.

⁷¹ Drugi odgovor, par. 2.

izvedene na osnovu Direktive br. 7.⁷² Miletić tvrdi da se iz Dopisa od 19. jula 1995. vidi da su činjeničnu osnovu na kojoj je Bildt izgradio svoje mišljenje činile ofanzivne akcije muslimanskih i hrvatskih snaga.⁷³ Miletić u replici nadalje tvrdi da, čak i da nije osuđen samo zbog svoje uloge u izradi Direktive br. 7, ta uloga čini osnovu na kojoj počiva njegova osuđujuća presuda utoliko što bi, da je ona drukčije ocijenjena, to uticalo na zaključak o njegovoj odgovornosti.⁷⁴ On tvrdi da argument tužilaštva da je zaključak o njegovoj krivici zasnovan na kumulativnoj ocjeni njegovih djela ne bi trebao biti osnova za odbijanje Drugog zahtjeva.⁷⁵

27. Miletić u replici takođe tvrdi da tužilaštvo nije navelo nikakve slične dokaze koji su izvedeni na suđenju i koje je Pretresno vijeće ocijenilo.⁷⁶ Naposljetu, Miletić tvrdi da Dopisu od 19. jula 1995., iako sadrži dokaze iz druge ruke, treba pridati najveću moguću pažnju.⁷⁷

B. Analiza

1. Preliminarna pitanja

28. Žalbeno vijeće podsjeća da je u ovom predmetu rok od 30 dana previđen pravilom 115 Pravilnika istekao 1. juna 2011. godine.⁷⁸ Shodno tome, za sve zahtjeve podnesene nakon tog roka strana koja podnosi zahtjev mora "pokazati da nije bila u mogućnosti da ispoštuje rok previđen Pravilnikom i da je dotični zahtjev podnijela čim je saznala za postojanje dokaza čije prihvatanje traži".⁷⁹

29. Miletić je Prvi zahtjev podnio 30. marta 2012., a Drugi zahtjev 7. maja 2012. godine. Žalbeno vijeće napominje da je tužilaštvo Milovanovićeve bilješke i Dopis od 19. jula 1995. Miletiću objelodanilo nakon isteka roka od 30 dana propisanog Pravilnikom.⁸⁰ S obzirom na te okolnosti, Žalbeno vijeće smatra da je pokazan valjan razlog za kasno podnošenje kako Prvog zahtjeva tako i Drugog zahtjeva i stoga će oba zahtjeva priхватiti kao valjano podnesena.⁸¹

---

⁷² Druga replika, par. 7-8, 10, 13.

⁷³ Druga replika, par. 6.

⁷⁴ Druga replika, par. 11-12.

⁷⁵ Druga replika, par. 11.

⁷⁶ Druga replika, par. 13.

⁷⁷ Druga replika, par. 14.

⁷⁸ Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 25; Odluka od 1. juna 2011., par. 10.

⁷⁹ Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 25.

⁸⁰ V. gore, par. 12, 21.

⁸¹ V. Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 14; v. takođe *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/I-A, Odluka po Zahtjevu Dragomira Miloševića za izvođenje dodatnih dokaza, 20. januar 2009., par. 22.

2. Prihvatljivost Milovanovićevih bilježaka i Dopisa od 19. jula 1995.

(a) Milovanovićeve bilješke

(i) Dostupnost u vrijeme suđenja

30. Žalbeno vijeće se uvjerilo da Milovanovićeve bilješke nisu bile dostupne u vrijeme suđenja jer ih je Sekretariat podnosiocu zahtjeva objelodanio tek 24. marta 2012. godine.⁸² Nadalje, što se tiče Mileticeve upoznatosti s informacijama koje one sadrže, Žalbeno vijeće primjećuje da Milovanović tokom svog svjedočenja na suđenju od 29. maja do 1. juna 2007. nije pominjao sastanak s Karadžićem od 16. marta 1995. i da ga Miletić o tome nije ispitivao.⁸³ Međutim, Žalbeno vijeće je uvjereni da je Miletić najkasnije od novembra 2008. znao kada je održan taj sastanak i ko je u njemu učestvovao jer je 24. novembra 2008. koristio rokovnik Karadžićeve sekretarice⁸⁴ prilikom unakrsnog ispitivanja svjedoka Novice Simića o sastanku od 16. marta 1995. godine.⁸⁵ Miletić je kasnije, 14. januara 2009., pozivajući se prilikom unakrsnog ispitivanja svjedoka Slobodana Kosovca ponovo na rokovnik Karadžićeve sekretarice, nastojao dobiti dokaze o navodnom sadržaju sastanka od 16. marta 1995. godine.⁸⁶ Žalbeno vijeće podsjeća da je dokazni postupak posljednjeg tima odbrane na suđenju okončan 12. marta 2009.⁸⁷ i da su dokazni postupci tužilaštva, Vujadina Popovića, Drage Nikolića, Miletića i Milana Gvere kasnije ponovo otvarani u nekoliko navrata.⁸⁸

31. Žalbeno vijeće napominje da Miletić nije ponudio nikakvo objašnjenje za to što nije ispitao kakve su mu mogućnosti bile dostupne na suđenju ako je htio zatražiti uvođenje dokaza vezanih za informacije iz Milovanovićevih bilježaka i što te mogućnosti nije iskoristio, pa tako ni onu najočitiju: ponovno pozivanje Milovanovića kao svjedoka radi ispitivanja o sastanku od 16. marta 1995. godine.

32. Shodno tome, Žalbeno vijeće se nije uvjerilo da je Miletić pokazao da je ispunio svoju dužnost da postupa s dužnom revnošću niti da je "na najbolji mogući način prezentirao svoju tezu u prvostepenom postupku" tako što bi pred Pretresnim vijećem izveo dokaze koje smatra ključnim.⁸⁹

⁸² V. Prvi zahtjev, Dodatak 4 (povjerljivo). V. takođe gore, par. 12.

⁸³ V. T. 12271-12319.

⁸⁴ DP 5D1322.

⁸⁵ T. 28739-28741. V. takođe Prva replika, par. 7: "Odbrana je za postojanje sastanka [od 16. marta 1995.] saznala u septembru 2008., kada joj je tužilaštvo objelodanilo rokovnik sekretarice predsjednika Radovana Karadžića s evidencijom o njegovim sastancima." V. takođe gore, par. 19.

⁸⁶ T. 30086.

⁸⁷ T. 32690. V. takođe Prvostepena presuda, Dodatak 2, par. 25.

⁸⁸ V. Prvostepena presuda, Dodatak 2, par. 28-35.

⁸⁹ V. Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 36 i izvori na koje se u njemu upućuje.

Žalbeno vijeće stoga smatra da su Milovanovićeve bilješke bile dostupne u vrijeme suđenja za potrebe pravila 115 Pravilnika jer su informacije koje su u njima sadržane mogle biti otkrivene primjenom dužne revnosti. Iz tog razloga, Milovanovićeve bilješke se mogu prihvati kao dodatni dokaz u žalbenom postupku samo ako se Žalbeno vijeće uvjeri da bi njihovo izuzimanje dovelo do neostvarenja pravde utoliko što bi one, da su bile prihvaćene na suđenju, uticale na zaključak o krivici.⁹⁰

(ii) Relevantnost, vjerodostojnost i uticaj na zaključak o krivici

33. Žalbeno vijeće smatra da su Milovanovićeve bilješke dovoljno vjerodostojne jer je Milovanović tokom svog svjedočenja na suđenju u predmetu *Karadžić* potvrdio da ih je napisao, nakon čega su prihvaćene kao javni dokazni predmet u tom predmetu.⁹¹ Shodno tome, Žalbeno vijeće zaključuje da su Milovanovićeve bilješke *prima facie* vjerodostojne, odnosno da se može smatrati da su prihvatljive kao dodatni dokaz u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 Pravilnika.⁹²

34. Žalbeno vijeće podsjeća da je ocjena relevantnosti u fazi odlučivanja o prihvatljivosti dodatnih dokaza u žalbenom postupku definisana kao razmatranje "da li se predloženi dokaz čije se prihvatanje traži odnosi na neko suštinsko pitanje".⁹³ U Milovanovićevim bilješkama se kaže da su se on i Karadžić 16. marta 1995. sastali na Palama zbog "potpisivanja nekih dokumenata koje je za potrebe VK-de radila Operativna uprava GŠ-a, pošto oni nemaju stručna lica za to".⁹⁴ Milovanović i Karadžić su, prema tim bilješkama, razgovarali i o situaciji na ratištu.⁹⁵ Žalbeno vijeće napominje da se u Milovanovićevim bilješkama ne kaže eksplicitno da se razgovaralo o Direktivi br. 7, ali podsjeća da je Pretresno vijeće zaključilo sljedeće:

U Karadžićevom kabinetu je 16. marta održan sastanak kojem su prisustvovali Milovanović i Tolimir. Nema dokaza da je Miletić prisustvovao tom sastanku. S obzirom na to ko je prisustvovao sastanku, sasvim je moguće da se na sastanku razgovaralo o Direktivi br. 7. Međutim, Pretresno vijeće ne raspolaze ničim na osnovu čega bi moglo zaključivati o samom sadržaju razgovora na tom sastanku. Pretresno vijeće, osim toga, konstatuje da se na osnovu raspoloživih dokaza ne može utvrditi stvarni datum izdavanja Direktive br. 7. Bez obzira na to, Pretresno vijeće se

---

⁹⁰ V. Odluka u predmetu *Popović i drugi* od 20. oktobra 2011., par. 36. V. takođe gore, par. 9.

⁹¹ *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, T. 25624-25626, 1. mart 2012. V. takođe Prvi zahtjev, Dodatak 1, str. 13559-13561 (paginacija Sekretarijata).

⁹² V. Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 26.

⁹³ V., npr., *Ephrem Setako protiv tužioca*, predmet br. ICTR-04-81-A, Odluka po Zahtjevu Ephrema Setakoa za izmjenu najave žalbe i Zahtjevu za prihvatanje dokaza, 23. mart 2011., par. 32; *Ferdinand Nahimana i drugi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-99-52-A, Odluka po zahtjevima žalilaca Jean-Bosco Barayagwize i Ferdinanda Nahimane da se odobri izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 12. januar 2007., par. 7.

⁹⁴ Prvi zahtjev, Dodatak 1, str. 53.

⁹⁵ Prvi zahtjev, Dodatak 1, str. 53.

uvjerilo da je Direktiva bila završena najkasnije 17. marta 1995. godine zato što je toga dana proslijedena korpusima.⁹⁶

35. Budući da Milovanovićeve bilješke sadrže informacije koje se tiču tema sastanka od 16. marta 1995., sadržaj tog dokumenta je, bez obzira na to da li se eksplicitno razgovaralo o Direktivi br. 7 ili nije, dovoljno relevantan za suštinsko pitanje.

36. Što se tiče uticaja na zaključak o krivici, Žalbeno vijeće zaključuje da Milovanovićeve bilješke, da ih je Pretresno vijeće uzelo u obzir, ne bi uticale na njegove zaključke da je Milić "igrao ključnu ulogu u planu prisilnog uklanjanja bosanskih Muslimana iz Srebrenice i Žepe"⁹⁷ (dalje u tekstu: UZP prisilnog uklanjanja) i da je "[i]zradio [...] Direktivu br. 7, u kojoj je iznesen zajednički plan".⁹⁸ Kao prvo, informacije sadržane u Milovanovićevim bilješkama iste su kao one koje je Pretresno vijeće uzelo u obzir prilikom donošenja svojih zaključaka, a to je da su se Milovanović i Karadžić sastali 16. marta 1995. i da su možda razgovarali o Direktivi br. 7.⁹⁹ Kao drugo, Milićeva tvrdnja da se sastanak od 16. marta 1995. mogao ticati jedino Direktive br. 7 u najboljem slučaju je spekulativna jer se u Milovanovićevim bilješkama govorio o "potpisivanj[u] nekih dokumenata" i ne precizira se o kojim se dokumentima radi.¹⁰⁰ Kao treće, zaključci Pretresnog vijeća o Milićevom učešću u izradi Direktive br. 7 i UZP-u prisilnog uklanjanja doneseni su na osnovu mnoštva dokaza o njegovim zasebnim doprinosima udruženom zločinačkom poduhvatu u svim fazama njegove primjene.¹⁰¹ Nапослјетку, Žalbeno vijeće napominje da se sadržaj Milovanovićevih bilježaka ne kosi sa zaključcima Pretresnog vijeća. Kao što je gore rečeno, važnost i mogući uticaj predloženog materijala moraju se ocjenjivati u kontekstu dokaza predočenih na suđenju.¹⁰² Milić nije objasnio na koji način bi Milovanovićeve bilješke, s obzirom na druge dokaze koje je Pretresno vijeće uzelo u obzir, navele Vijeće na drukčiji zaključak. Iz tog razloga, Žalbeno vijeće zaključuje da Milovanovićeve bilješke, da su bile prihvate na suđenju, ne bi uticale na relevantne zaključke Pretresnog vijeća.¹⁰³

37. Pored toga, u svjetlu toga što je gore rečeno u vezi s tvrdnjama o uticaju na zaključke Pretresnog vijeća, Žalbeno vijeće odbija da razmatra Milićevu tvrdnju kojom se osporava

⁹⁶ Prvostepena presuda, par. 1650 (izvori izostavljeni).

⁹⁷ Prvostepena presuda, par. 1716.

⁹⁸ Prvostepena presuda, par. 1716. V. takođe Prvostepena presuda, par. 115-116, 1626, 1644-1654, 1704-1706.

⁹⁹ Prvostepena presuda, par. 1650.

¹⁰⁰ Prvi zahtjev, Dodatak 1, str. 53.

¹⁰¹ Prvostepena presuda, par. 1704-1718.

¹⁰² Upor. gore, par. 11.

¹⁰³ Prvostepena presuda, par. 199-200, 1626, 1637, 1646, 1650-1653, 1704-1705, 1716, 1729.

oslanjanje Pretresnog vijeća na Obradovićevo svjedočenje,¹⁰⁴ jer ona nema uticaja na ishod ove odluke.

38. Shodno tome, Žalbeno vijeće neće prihvati Milovanovićeve bilješke kao dodatni dokaz u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 Pravilnika.

(b) Dopis od 19. jula 1995.

(i) Dostupnost u vrijeme suđenja

39. Žalbeno vijeće podsjeća da je Dopis od 19. jula 1995. Miletiću objelodanjen 20. aprila 2012.¹⁰⁵ i da je on prijevod tog dopisa na engleski primio 26. aprila 2012. godine.¹⁰⁶ Pored toga, Dopis od 19. jula 1995. nije mogao biti otkriven primjenom dužne revnosti, budući da potiče iz Stalne misije Republike Hrvatske pri UN-u u Ženevi i da su ga hrvatske vlasti klasifikovale kao povjerljivi dokument.¹⁰⁷ Žalbeno vijeće takođe napominje da tužilaštvo nije iznijelo argumentaciju u vezi s dostupnošću Dopisa od 19. jula 1995. u vrijeme suđenja.¹⁰⁸ Žalbeno vijeće se nadalje uvjerilo da informacije sadržane u Dopisu od 19. jula 1995., tj. Bildtove izjave, nisu mogle biti otkrivene primjenom dužne revnosti. Žalbeno vijeće se stoga uvjerilo da Dopis od 19. jula 1995. nije bio dostupan u vrijeme suđenja za potrebe pravila 115 Pravilnika. Shodno tome, Dopis od 19. jula 1995. biće prihvaćen kao dodatni dokaz u žalbenom postupku ako se Žalbeno vijeće uvjeri da je vjerodostojan i relevantan i da je *mogao* uticati na zaključak o krivici.¹⁰⁹

(ii) Relevantnost, vjerodostojnost i uticaj na zaključak o krivici

40. Žalbeno vijeće smatra da Dopis od 19. jula 1995. sadrži dovoljno pokazatelja vjerodostojnosti, uključujući datume i potpise. Shodno tome, Žalbeno vijeće zaključuje da je Dopis od 19. jula 1995. *prima facie* vjerodostojan, odnosno da se može smatrati da je prihvatljiv kao dodatni dokaz u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 Pravilnika.¹¹⁰ Žalbeno vijeće takođe smatra da je Dopis od 19. jula 1995. relevantan za zaključke Pretresnog vijeća vezane za događaje koji su se odigrali u Srebrenici u julu 1995. godine.

¹⁰⁴ V. gore, par. 14.

¹⁰⁵ V. Drugi zahtjev, Dodatak 2 (povjerljivo). V. takođe gore, par. 21.

¹⁰⁶ V. Drugi zahtjev, par. 18.

¹⁰⁷ V. Drugi zahtjev, par. 17, Dodatak 1.

¹⁰⁸ V. generalno, Drugi odgovor.

¹⁰⁹ V. gore, par. 8.

¹¹⁰ V. Odluka u predmetu *Gotovina* od 2. oktobra 2012., par. 26.

41. U Dopisu od 19. jula 1995. kaže se da je Bildt u svom govoru na sastanku Ministarskog vijeća EU "više kritičnosti i odgovornosti [za pad Srebrenice] pripisao ofenzivnim akcijama Armije BiH i HVO, dok je naglasio da se bosanski Srbi istinski zalažu za obustavu neprijateljstava".¹¹¹ Neven Madey je u Dopisu od 19. jula 1995. prenio utisak da su Bildtova ocjena situacije i preuzeti koraci "u znatnoj mjeri disonantni u odnosu na razvoj događaja".¹¹² Žalbeno vijeće na početku napominje da informacije sadržane u Dopisu od 19. jula 1995. predstavljaju kratak prikaz mišljenja koja je navodno iznio Bildt i da bi dokazna vrijednost tih informacija, ako bi im uopšte bila pridata, bila mala.

42. Što se tiče uticaja na zaključak o krivici, Žalbeno vijeće se nije uvjerilo u tačnost Miletićevog argumenta da Dopis od 19. jula 1995. "nesumnjivo" pokazuje da u Direktivi br. 7 nije bio izložen plan za zauzimanje Srebrenice.¹¹³ Žalbeno vijeće napominje da je Pretresno vijeće na suđenju uzelo u obzir dokaze slične onima iz Dopisa od 19. jula 1995., tj. dokaze da su bosanski Srbi odgovarali na ofanzivne akcije ABiH.¹¹⁴ Pored toga, Žalbeno vijeće podsjeća i na zaključak Pretresnog vijeća da je, mada Direktiva br. 7 sadrži legitimne vojne ciljeve, očigledno da je u njoj izložen protivpravni plan za napad usmjeren protiv civilnog stanovništva.¹¹⁵ U vezi s vojnim akcijama koje je preduzela Vojska Republike Srpske, Pretresno vijeće je takođe zaključilo da sveobuhvatni, neselektivni i nesrazmјerni napad na "civilne enklave pod zaštitom Ujedinjenih nacija" nije činio dio legitimnog vojnog cilja.¹¹⁶ Žalbeno vijeće stoga primjećuje da se Pretresno vijeće, uprkos tome što je saslušalo dokaze o ofanzivnim vojnim akcijama ABiH, nije uvjerilo da se rasprostranjeni i sistematski napad protiv civilnog stanovništva Žepe i Srebrenice može pripisati takvih akcijama, kao što to tvrdi Miletić.

43. Što se tiče Miletićevih argumenata da Direktiva br. 7 ne sadrži plan za napad na enklave, nego se odnosi isključivo na njihovo razdvajanje,¹¹⁷ Žalbeno vijeće je mišljenja da u Dopisu od 19. jula 1995. nema nikakvih informacija o tom pitanju. S obzirom na to da je Pretresno vijeće razmotrilo dokaze predočene na suđenju i zaključilo da je u Direktivi br. 7 "istovremeno očigledno [...] izložen protivpravni plan za napad usmjeren protiv civilnog stanovništva, u obliku mjera kojima je bio cilj da se stanovništvo Srebrenice i Žepe prisili da napusti enklave",¹¹⁸ Miletić nije

¹¹¹ Drugi zahtjev, Dodatak 1, str. 1.

¹¹² Drugi zahtjev, Dodatak 1, str. 1.

¹¹³ V. Drugi zahtjev, par. 31.

¹¹⁴ Prvostepena presuda, par. 204, 209-211, 244-246, 666-669, 762, 774-775, 1486.

¹¹⁵ Prvostepena presuda, par. 762. V. takođe Prvostepena presuda, par. 760-764.

¹¹⁶ Prvostepena presuda, par. 775.

¹¹⁷ V. Drugi zahtjev, par. 33.

¹¹⁸ Prvostepena presuda, par. 762. V. takođe Prvostepena presuda, par. 760-767.

objasnio na koji način je Dopis od 19. jula 1995. mogao uticati na zaključak Pretresnog vijeća u vezi s tim pitanjem.

44. Nadalje, gorenavedeni zaključci Pretresnog vijeća doneseni su na osnovu velikog broja dokaza predočenih na suđenju,¹¹⁹ od kojih nijedan nije u direktnoj opreci sa sadržajem Dopisa od 19. jula 1995. Shodno tome, da je Dopis od 19. jula 1995. bio prihvaćen na suđenju, on ne bi mogao uticati na zaključke Pretresnog vijeća niti na zaključak o krivici.

45. Pored toga, u svjetlu toga što je gore rečeno u vezi s tvrdnjama o uticaju na zaključke Pretresnog vijeća, Žalbeno vijeće odbija da razmatra Miletićevu argumentaciju o tome da je tužilaštvo navodno prihvatile da ga Dopis od 19. jula 1995. vjerovatno oslobođa krivice.¹²⁰ Ta argumentacija, po mišljenju Žalbenog vijeća, nema nikakvog uticaja na ishod ove odluke.

46. Shodno tome, Žalbeno vijeće neće prihvati taj dokument kao dodatni dokaz u žalbenom postupku na osnovu pravila 115 Pravilnika.

47. Naposljetku, Žalbeno vijeće ističe da se zaključci iz ove odluke tiču isključivo prihvatljivosti predloženih dokaza, a ne merituma žalbi koje su podnijele strane u postupku.

IV. DISPOZITIV

48. U svjetlu gorenavedenog, Žalbeno vijeće **ODBIJA** Prvi zahtjev i Drugi zahtjev.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan engleski tekst.

/potpis na originalu/
sudija Patrick Robinson,
predsjedavajući

Dana 15. aprila 2013.

U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]

---

¹¹⁹ Prvostepena presuda, par. 760, 770-773 i izvori na koje se u njima upućuje.

¹²⁰ V. gore, par. 22.